

PROXECTO NÓS

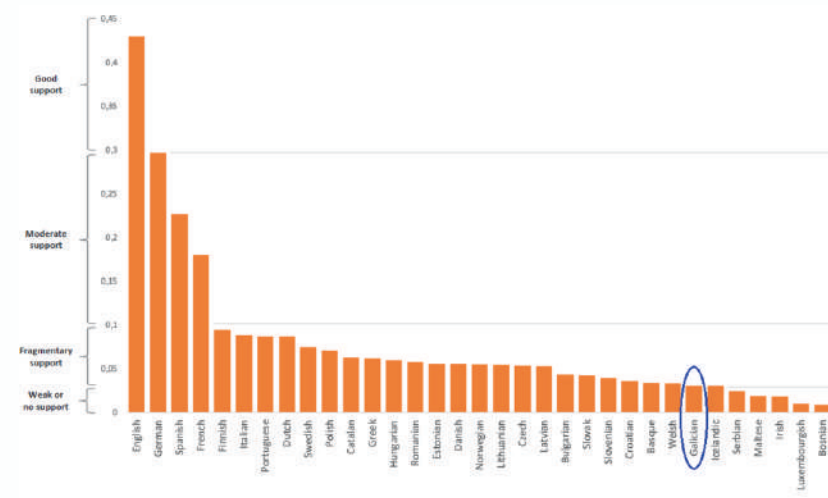
Recursos dixitais para a lingua galega

CONTEXTO

O proxecto Nós é unha iniciativa impulsada pola Universidade de Santiago de Compostela e a Xunta de Galicia que busca promover a presenza do galego no ámbito dixital.

Na actualidade, o proxecto forma parte da rede ILENIA, unha iniciativa maior para fornecer tecnoloxías lingüísticas nas linguas oficiais do Estado español.

Estado do soporte tecnolóxico para as linguas europeas. Fonte: Ramírez Sánchez, J. M., García Mateo, C. (auth.), Giagkou, M., Piperidis, S., Rehm, G., Dunne, J. (eds). Report on the Galician Language (Deliverable D1.15). ELE, 2022.

OBXECTIVOS INICIAIS

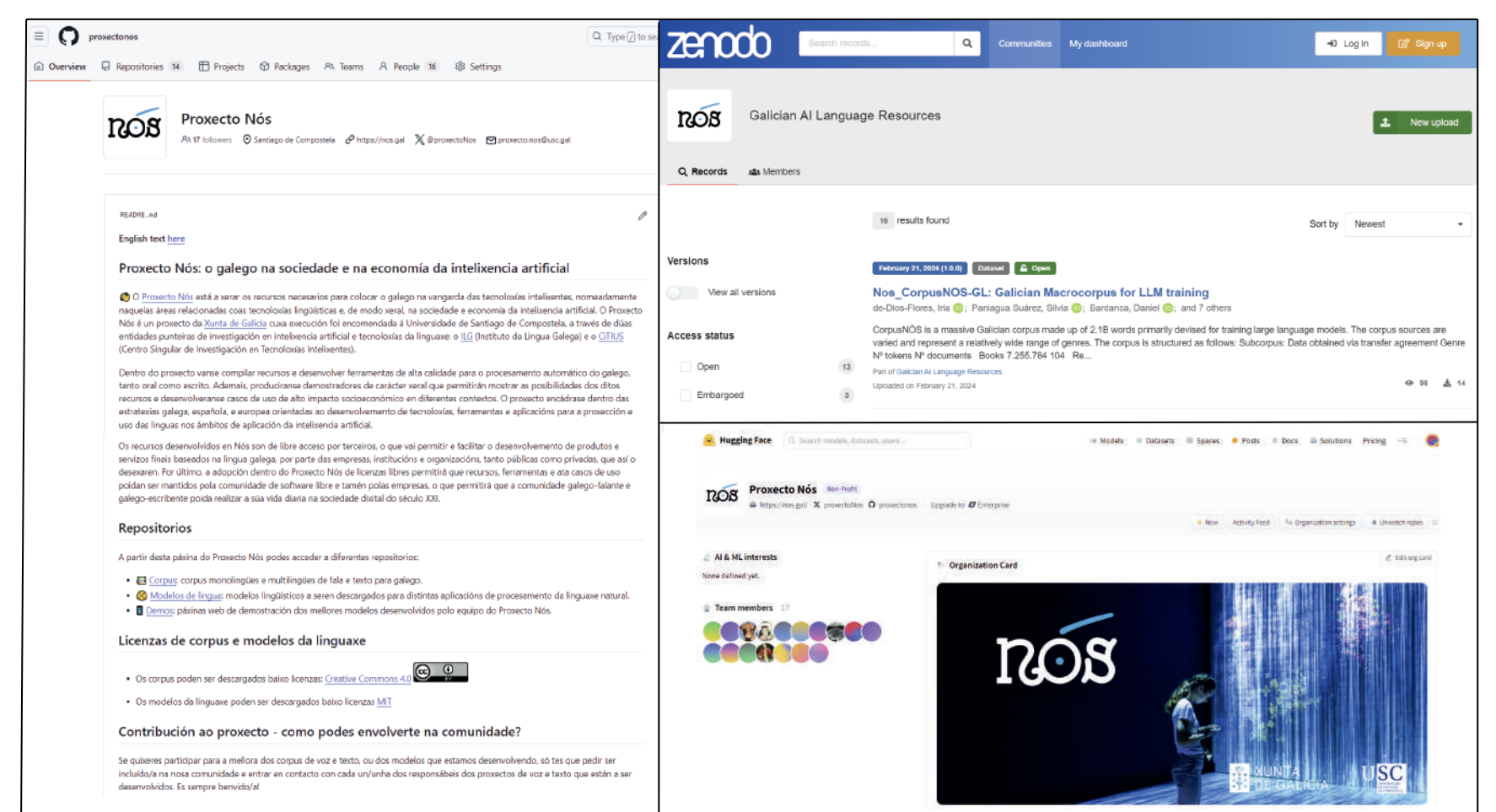
- Crear os medios dixitais necesarios para que o galego prospere como lingua viva na era dixital.
- Desenvolver recursos e ferramentas para o procesamento automático do galego e distribuílos baixo licenzas libres.
- Elaborar demostradores que permitan visibilizar as posibilidades dos recursos.
- Facilitar que empresas e institucións desenvolvan casos de uso.
- Crear un ecosistema galego innovador arredor das tecnoloxías da linguaxe.

RESULTADOS

DATOS					
Corpus	Tipo	Tamaño	Utilidade	Orixe dos datos	Dispoñible en
Nos_ParlaSpeech_GL	Corpus ASR (aliñado automaticamente)	+1670 h	Automatic Speech Recognition (ASR)	Parlamento (2015-2022)	Zenodo HuggingFace
Nos_TranscriSpeech_GL	Corpus ASR (aliñado manualmente)	53 h	ASR	Conferencias, entrevistas e discursos	Zenodo HuggingFace
Nos_GL_CC0	Corpus textual para banco de datos público de voz (Common Voice)	+560.000 frases	ASR	Cesión por parte de entidades colaboradoras	CommonVoice GitHub
Nos_Celtia_GL	Corpus TTS	25 h	Text-to-Speech (TTS)	20.000 frases (extraídas)	Zenodo
Nos_CorpusNOS-GL	Macrocorpus	2100 millóns de palabras	Large Language Models	Cesión por parte de entidades colaboradoras + corpus web existentes	Zenodo
Nos_ES-GL_sin	Corpus paralelo GL-ES	35 millóns de frases	Machine Translation (MT)	Parlamento europeo + subtítulo de cinema + OPUS	Zenodo
Nos_EN-GL_sin	Corpus paralelo GL-EN	29 millóns de frases	MT	Parlamento europeo + subtítulo de cinema + OPUS	Zenodo
Nos_MeteoGalicia-GL	Corpus Data-To-Text	3000 rexistros	Data-To-Text	Meteogalicia	Zenodo
Nos_Conversacional_GL	Corpus conversacional	+553.000 frases	Chatbots	CORGA (audiovisual e narrativa) e subtítulo	Uso exclusivo para investigación

RECURSOS EN REPOSITARIOS ABERTOS

MODELOS			
Modelo	Utilidade	Arquitectura	Dispoñible en
proxectonos/Nos_TTS-celtia-vits-graphemes	TTS	VITS	HuggingFace
proxectonos/Nos_TTS-sabela-vits-phonemes	TTS	VITS	HuggingFace
proxectonos/Nos_ASR-wav2vec2-large-xlsr-53-gl-with-lm	ASR	wav2vec2	HuggingFace
proxectonos/Nos_D2T-gl	Data-To-Text Generation	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/Cerebras-1.3B-GL	Text Generation	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/FLOR-1.3B-GL	Text Generation	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/Nos_MT-OpenNMT-en-gl	MT	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/Nos_MT-OpenNMT-ca-gl	MT	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/Nos_MT-OpenNMT-eu-gl	MT	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/Nos_MT-OpenNMT-es-gl	MT	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/Nos_MT-OpenNMT-gl-en	MT	Seq-to-seq	HuggingFace
proxectonos/Nos_MT-OpenNMT-gl-es	MT	Seq-to-seq	HuggingFace

DEMOSTRADORES			
Tipo	Utilidade	Corpus	Arquitectura
Interface	ASR	OpenSLR77	wav2vec2
Interface	TTS	Nos_Celtia-GL	VITS
Interface	MT	Corpus paralelos	Seq-to-seq
Prototipo	Data-To-Text	Corpus data-to-text	Seq-to-seq

Tradutor

TTS

ASR

TRABALLO FUTURO

- Aumentar a cantidade e calidade dos corpus actuais.
- Elaborar modelos monolingües e multilingües de voz e texto.
- Xerar datos anotados de calidade.
- Identificar casos de uso de alto impacto e fomentar a transferencia tecnolóxica.

REFERENCIAS

Iria de-Dios-Flores, Carmen Magariños, Adina Ioana Vladu, John E. Ortega, José Ramon Pichel, Marcos García, Pablo Gamallo, Elisa Fernández Rei, Alberto Bugarín-Diz, Manuel González González, Senén Barro, and Xosé Luis Regueira. 2022. *The Nós Project: Opening routes for the Galician language in the field of language technologies*. In Proceedings of the Workshop Towards Digital Language Equality within the 13th Language Resources and Evaluation Conference, pages 52–61, Marseille, France. European Language Resources Association.

Iria de-Dios-Flores, Silvia Paniagua Suárez, Cristina Carbajal Pérez, Daniel Bardanca Outeiriño, Marcos García and Pablo Gamallo. 2024. *CorpusNÓS: A massive Galician corpus for training large language models*. Proceedings of the 16th International Conference on Computational Processing of Portuguese - ACL Anthology (Volume 1), 593-599

Carmen Magariños, Alp Öktem, Antonio Moscoso Sánchez, Marta Vázquez Abuí, Noelia García Díaz, Adina Ioana Vladu, Elisa Fernández Rei, and María Baqueiro Vidal. *Nós-TTS: a Web User Interface for Galician Text-to-Speech*. Best Demo Award at PROPOR 2024.

Adina Ioana Vladu, Iria de Dios-Flores, Carmen Magariños, John E. Ortega, Jose Ramon Pichel, Marcos Garcia, Pablo Gamallo, Elisa Fernández Rei, Alberto Bugarín, Manuel González González, Senén Barro, and Xosé Luis Regueira. 2022. *Proxecto Nós: Artificial intelligence at the service of the Galician language*. In SEPLN-PD 2022. Annual Conference of the Spanish Association for Natural Language Processing 2022: Projects and Demonstrations, A Coruña, Spain.

